

Bijlage

Voortgang uitvoering KaderRichtlijn Water maatregelen, stand van zaken mei 2012

Inleiding

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat in alle oppervlaktewateren in 2015 een goede chemische en ecologische toestand moet zijn gerealiseerd ten behoeve van de functies die het watersysteem vertegenwoordigd. Hiertoe zijn voor alle waterlichamen in het beheergebied van ons waterschap de benodigde maatregelen beschreven om de waterkwaliteitsdoelen te behalen. De KRW-maatregelen voor Noorderzijvest zijn opgenomen in het waterbeheerplan 2010-2015. KRW- en WB21-maatregelen worden in samenhang uitgevoerd. WB21 richt zich op het treffen van maatregelen ter voorkoming van wateroverlast.

Jaarlijks moet de voortgang van de maatregelen aan de 2^e Kamer (via het ministerie van I en M) worden gerapporteerd. Eens in de drie jaar moet over de voortgang van de maatregelen worden gerapporteerd aan de EU. In 2012 wordt over de voortgang aan de EU gerapporteerd.

In deze voortgangsrapportage is eerst gerefereerd aan de uitruil van maatregelen waarover in 2010 door het Algemeen Bestuur van Noorderzijvest een besluit is genomen. Daarna is themagewijs de voortgang van de uitvoering van de KRW-maatregelen beschreven.

Uitruil maatregelen

Voor het behalen van de doelstellingen vanuit de Kader Richtlijn Water (KRW) worden de maatregelen in fasering uitgevoerd. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van Noorderzijvest d.d. 11 maart 2010 is besloten € 2.500.000,- te reserveren voor het uitvoeren van de inrichting van de Eener- en Langelosche Stukken. Dit project was een KRW verplichting uit het pakket van ná 2015. Vanwege koppelkansen en beschikbare subsidies is dit naar voren gehaald. Het benodigde geld is daarmee van ná 2015, naar de periode van vóór 2015 gehaald.

Voorwaarde is dat andere KRW maatregelen, met eenzelfde financiële inspanning, worden uitgewisseld tot na 2015. In de AB-vergadering van 13 oktober 2010 is een besluit genomen om de volgende KRW maatregelen uit te ruilen tot na 2015:

1. 10 km natuurvriendelijke oever in Maren-Reitdiep
2. 5 km natuurvriendelijke oever in Damsterdiep-Nieuwediep
3. 7 km natuurvriendelijke oever in het Matslootgebied
4. 12 km natuurvriendelijke oever in het Reitdiepgebied
5. 2 helofytenfilters bij rioolwaterzuiveringen

Stand van zaken uitvoering KRW maatregelen

De maatregelen om uiteindelijk te komen tot de kwaliteitsdoelstellingen uit de KRW zijn in te delen in vijf thema's, te weten:

1. Natuurvriendelijke oevers
2. Vispassages
3. Zuiveringswerken
4. Integrale inrichtingsplannen en overige maatregelen
5. Gemeentelijke opgave

Voortgang KRW maatregelen Noorderzijvest, 2012

Het waterschap Noorderzijvest heeft in totaal vijftien waterlichamen aangewezen in haar beheergebied. Een waterlichaam is geselecteerd op basis van type water en hoeveelheden afstromend oppervlak. Per waterlichaam zijn maatregelen gedefinieerd om de waterkwaliteit de gewenste impuls te geven voor 2015. In deze bijlage is de voortgang van de maatregelen per thema weergegeven. Waarbij eerst gerefereerd wordt aan het besluit van uitruil van maatregelen uit 2010.

Het algemene beeld van de voortgang is:

- Een deel van de maatregelen moet worden aangepast;
- De herijking EHS zorgt voor vertraging in een deel van de uitvoering van maatregelen;
- Het waterschap heeft een grote opgave voor het realiseren van de KRW-maatregelen.

Natuurvriendelijke oevers (NVO's)

Het thema natuurvriendelijke oevers (NVO's) bestaat uit (1) aanleg NVO's waar geen EHS is gepland, (2) aanleg NVO's in EHS gebieden, en (3) inrichting van oevers door middel van bomen langs beken. Noorderzijvest had zich voor de periode tot en met 2015 tot doel gesteld om 222 kilometer oevers natuurvriendelijk in te richten, zoals in het Waterbeheerplan is opgenomen. De bijgestelde opgave naar aanleiding van foute interpretaties en uitgeruilde maatregelen is om 150 kilometer oevers natuurvriendelijk in te richten.

Tabel 1. geeft een overzicht van de verdeling over de verschillende categorieën inrichting van de oorspronkelijke opgave en de bijgestelde opgave. De stand van zaken van de uitvoering van de natuurvriendelijke oevers is hierna per categorie beschreven.

Categorie natuurvriendelijke oevers	Opgave conform waterbeheerplan	Bijgestelde opgave
Natuurvriendelijke oevers	112,6	84,6
Natuurvriendelijke oevers in EHS-gebieden	55	48
Bomen langs beek	55,1	17,9
Totaal	222,7	150,5

Tabel 1 Overzicht aanleg natuurvriendelijke oevers voor 2015

Natuurvriendelijke oevers

Natuurvriendelijke oevers die Noorderzijvest zelf moet realiseren is meer dan de helft belegd in projecten. De aankoop van gronden is in het algemeen een knelpunt.

De koppeling met inrichtingsprojecten gaat goed. Deze vorm van aanleg van NVO's in combinatie met andere ingrepen in een gebied werpt zijn vruchten af.

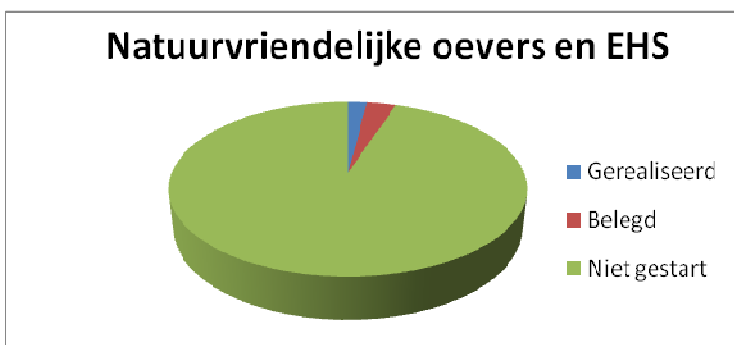
De resterende opgave voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers de komende jaren is 60 km.

Natuurvriendelijke oevers in EHS-gebieden

Van de natuurvriendelijke oevers die in combinatie met de inrichting van EHS-gebieden tot uitvoering dienen te worden gebracht, is een klein deel gerealiseerd en belegd. Uitgangspunt bij deze categorie is dat een andere partij (de provincie) gronden aankoopt vanuit de EHS en hier op een relatief eenvoudige wijze een natuurlijke

inrichting van de oever gerealiseerd kan worden. Door de landelijk ingezette herziening van de EHS zijn de provincies sinds 2010 tot minimaal eind 2012 het beleid voor de EHS in Groningen en Drenthe aan het herijken. Voorlopig zorgt de herijkingsdiscussie voor vertraging in uitvoering van de maatregelen in deze gebieden.

Bomen langs beken

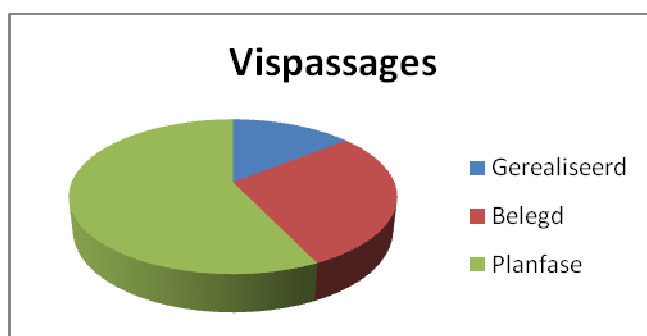
Voor de inrichting van oevers met bomen langs beken moet de opgave bijgesteld worden vanwege een aantal verkeerde interpretaties. De opgave moet bijgesteld worden naar ca. 18 km. Dit betreft het aantal kilometers dat gerealiseerd kan worden langs de bovenlopen van het Peizerdiep en in de benedenlopen (Onlanden).

Vispassages

In 2005 is de Visie Vismigratie ("Van Wad tot Aa") vastgesteld. In de KRW-plannen zijn meer passages opgenomen dan uit de Visie noodzakelijk blijkt.

Het beleid uit de Visie Vismigratie wordt aangehouden wat betreft aanleg vispassages per waterlichaam en de opgave voor de KRW wordt op basis hiervan bijgesteld.

Zuiveringswerken

Voor de aanpak van de zuiveringen is de planning veranderd. Enkele zuiveringen worden gekoppeld, waardoor niet drie maar één zuivering verbeterd hoeft te worden. De beleidswijziging zorgt voor een aanpassing in de uitvoering ten opzichte van de gestelde opgave. De verwachting is dat vier van de vijf geplande aanpassingen niet voor eind 2015 gerealiseerd zijn. Wel zullen deze voor een deel in uitvoering zijn.

Helofytenfilters / nazuiveringen

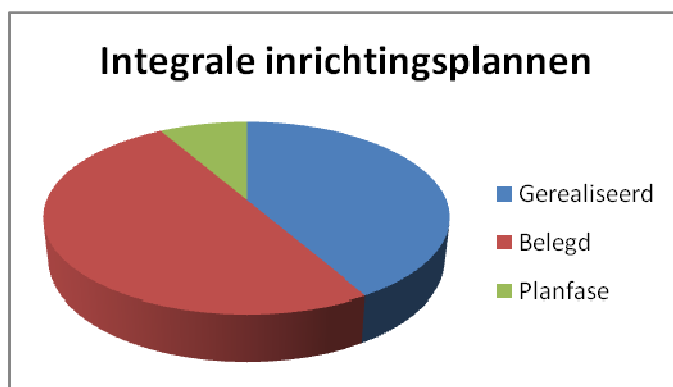
In het KRW-maatregelenpakket zijn helofytenfilters opgenomen bij de RWZI's die lozen op kleinere wateren. Beter is om te spreken over 'nazuiveringen'. De planning voor realisatie van de 'nazuiveringen' is aangepast aan de realisatie van de zuiveringen.

Dit jaar zal de realisatie van de nazuivering (helofytenfilter, moeraszone) in Marum gestart worden. Deze wordt vervolgens gemonitord om te kijken in hoeverre deze maatregel bij de andere zuiveringen ingezet moet worden. Twee van de geplande helofytenfilters zijn uitgeruild. Daarnaast kan de geplande filter voor Uithuizen vervallen, omdat het effluent hier niet meer geloosd zal worden.

Integrale inrichtingsplannen en overige maatregelen

Noorderzijlvest is goed op weg met de uitvoering van de overige maatregelen en de grotere integrale plannen. Voor het grootste deel zijn deze uitgevoerd.

Voor een deel van de plannen zijn andere organisaties als trekker aangewezen, zoals het brakwatergebied Deikum. Dit ligt in handen van Het Groninger Landschap. Waterschap Noorderzijlvest is hierbij betrokken. Voor de KRW rapporteert het waterschap de voortgang.

Gemeentelijke maatregelen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de gemeentelijke opgaven, wel wordt hier door het waterschap over gerapporteerd. Voor gemeenten is het afkoppelen van verhard oppervlak de belangrijkste maatregel om het aantal overstorten vanuit de riolering naar het oppervlaktewater te reduceren. Al deze maatregelen van de gemeenten zijn in uitvoering of gerealiseerd.

De integrale projecten Noorddijk (Groningen) en Meerweg (Haren) worden momenteel gezamenlijk met deze gemeenten opgepakt.